

תת"ע 10180/04/21 - מדינת ישראל נגד נאסר עוסמאן

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

12 יולי 2023

תת"ע 10180-04-21 מדינת ישראל נ' עוסמאן

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה גרדי
בעניין: 1 מדינת ישראל
באמצעות עו"ד ליאור דוד

המאשימה

נגד

1 נאסר עוסמאן באמצעות עו"ד פאדי
שרקאוי

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, בהתבסס על הודאתו, בעבירה של נהיגה כשתוקף רישיון הנהיגה פקע וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו.

2. כעולה מכתב האישום, ביום 16.4.21, בשעה 3:44, נהג הנאשם ברחוב ויצמן 1, בעכו, כשתוקף רישיון נהיגתו פקע ביום 15.11.05, וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו.

3. המאשימה עותרת לענישה ברף העליון של המתחם, מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסר מותנה, בן 4 חודשים, שתלוי ועומד נגד הנאשם, פסילה ארוכה, פסילה מותנית, וקנס גבוה. לשיטתה, מדובר בתקופת פקיעה ארוכה, של כ-16 שנים, ועל פי הפסיקה יש לראות בנאשם כבלתי מורשה לנהיגה. עוד נטען כי בתקופת הפקיעה המשיך הנאשם, האוחז ברישיון משנת 2001, לנהוג וצבר לחובתו 3 הרשעות, בהן עבירה דומה, בעטיה נגזר עליו מאסר מותנה. לטענת ב"כ המאשימה על הנסיבות האישיות של הנאשם לסגת, נוכח השנות המקרים. אשר לתסקיר המבחן, נטען כי זה אינו בוחן את מכלול השיקולים של בית המשפט, ואף בתסקיר מצוין כי הנאשם מתקשה להבין את משמעות שמירת חוקי התעבורה וכן עמד שירות המבחן על קשייו בשליטה על דחפים ומודעותו לסיכון שבביצוע עבירות תעבורה. המאשימה הפנתה לפסיקה תומכת.

הסנגור מבקש, מנגד, לאמץ את המלצת שירות המבחן להארכת המאסר המותנה, העמדת הנאשם בצו מבחן לשנה, והטלת צו של"צ. לדידו, יש להימנע מהטלת פסילה. נטען כי הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן, השתתף ב-12 מפגשים בקבוצה הטיפולית של שירות המבחן, נסיבותיו האישיות מורכבות וכעולה מתסקיר המבחן, האופן בו גדל השפיע על התנהלותו ועל יכולתו להפנים כללים. נטען כי אי חידוש רישיון הנהיגה נבע ממצוקה כלכלית אליה נקלע, והנאשם מסתייע כיום בעו"ד מטעם הסיוע המשפטי להסדר חובותיו (צורף מסמך בעניין חובותיו בהוצל"פ). לטענת הסנגור, כעולה מהתסקיר, הנאשם נוטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה, הבין את משמעות מעשיו, תיקן את המחדל ואוחז ברישיון נהיגה תקף. צוין כי הנאשם נעדר עבר פלילי. עוד טען הסנגור כי הנאשם גרוש, אב ל-3, עובד כשליח בחברת שליחויות, רישיונו נחוץ לפרנסתו, אשתו חולה, אחד מילדיו סובל ממוחלה קשה, ומשפחתו מוכרת לרווחה על

רקע מצבה הסוציאקונומי הקשה (צורף מסמך מטעם מחלקת הרווחה).

4. נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע זה עשור היא עבירה חמורה המשקפת לצד זלזול בחוק, אף סכנה ממשית לשלום הציבור. כשירותו של נהג לנהוג לאחר זמן כה רב מוטלת בספק, נוכח הזמן הרב שחלף (ראו תת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן** (מיום 23.1.12). ככל שמתארך משך הזמן שחלף ממועד הפקיעה ועד למועד הנהיגה הולך ומטשטש ההבדל שבין פקיעת רישיון לבין נהיגה בהעדף רישיון נהיגה (ראו תת"ע (י-ם) **4310-07-10 מדינת ישראל נ' פריג' אבו עצא**).

מדיניות הענישה

5. ברע"פ **1973-13-13 אסד חסן נ' מדינת ישראל** (24.3.13), בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, שתוקפו פקע כעשור, כשבעברו 14 הרשעות קודמות, ביניהן, עבירות דומות, בית המשפט העליון דחה בר"ע שהוגשה על החלטת בית המשפט המחוזי, שהפחית את **רכיב הפסילה בלבד ל - 12 חודשים** מ- 24 חודשים, והותיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם - **45 ימי מאסר בפועל, 5 חודשי מאסר מותנה, פסילה מותנית ל-4 חודשים, וקנס**.

6. בעפ"ת **11890-05-14 סולומון בליה נ' מדינת ישראל** (7.9.14) - בפקיעת רישיון כעשור, ביטלה כב' השופטת נ' אהד מאסר בן חודשיים, שהטיל בית משפט קמא (הערעור נסב על המאסר בלבד), והותירה את רכיבי הענישה האחרים על כנם, **מאסר מותנה ל-9 חודשים, פסילה לשנתיים, ופסילה מותנית ל-6 חודשים**, בצינה כי אם לא נלוותה לעבירה זו עבירת תעבורה נוספת, העונש הראוי הוא פסילה בלבד, **כשמשך תקופת הפסילה ייקבע עפ"י עבר תעבורתי, משך התקופה בה לא היה לנאשם רישיון נהיגה תקף, ככל שהתקופה ארוכה יותר כך הפסילה בפועל תהא ארוכה יותר ונקבע כי התקופה הראויה הינה בין 3 ל-9 חודשי פסילה**.

8. בעפ"ת **10343-09-10 אבו נ' מדינת ישראל** (13.10.10), בפקיעת רישיון למעלה מעשור, כשבחלק מהתקופה הנאשם היה פסול בשל עבירה של גרם מוות ברשלנות, נדחתה בקשת רשות להארכת מועד לערער על גזר דינו של בית משפט קמא שדן את הנאשם לקנס בסך **1,000 ₪, שנתיים פסילה, ומאסר מותנה של 3 חודשים למשך שנתיים**.

9. בעפ"ת (ב"ש) **3750-05-13 פאוזי אבו עראר נ' מדינת ישראל** (24.6.13) - בפקיעת רישיון נהיגה משנת 1999, בעברו 6 הרשעות בעבירה דומה, הסדיר את רישיון הנהיגה ותסקיר המבחן היה חיובי, הושתו עליו **9 חודשי פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי, קנס, מאסר מותנה וצו של"צ**. ערעור על העונש נדחה.

10. בעפ"ת (ים) **4420-09-12 מ"י נ' פכורי** (29.1.13), בעבירה שניה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מעשור בשל קנסות, בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם, והיותו אב לארבעה, אימץ בית המשפט את גזר הדין של בית משפט קמא, שהשית על הנאשם **מאסר מותנה, בן 30 יום, למשך 3 שנים**, תוך שהתחשב בכך שהנאשם לא חידש רישיונו עקב אי תשלום קנסות, ולצד זה קבע שיש להגדיל את הקנס שנקבע (1,000 ₪) ולהעמידו על **סך 5,000 ₪**.

11. בעפ"ת (י-ם) **9741-06-10 מדינת ישראל נ' זגורי**, (31.10.10), דחה ביהמ"ש את ערעור המדינה על קולת העונש שהטיל ביהמ"ש קמא על נאשם שהורשע ב-5 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, כשרישיון הנהיגה פקע בשנת 2001 והעבירות בוצעו בין השנים 2007-2010, כשבעברו 25 הרשעות בתעבורה, ורישיון הנהיגה לא חודש עקב אי תשלום קנסות. ביהמ"ש השית על הנאשם **פסילה בת חודש, הופעלו, באופן חופף, שני עונשי פסילה על תנאי**

מדו"חות קודמים, לתקופה של 3 חודשים כל אחד, והוטלו עליו 60 ימי מאסר מותנה. בדחותו את הערעור קבע ביהמ"ש כי החומרה שנשקפת ממי שנהג כשרישיונו לא חודש עקב קנסות, אינה גבוהה כמי שנהג ללא רישיון נהיגה כלל. עוד צוין כי הנאשם פעל לתשלום הקנס, וקרוב להוצאת רישיון נהיגה.

12. בעפ"ת 38367-02-12 (ב"ש) בפקיעת רישיון של 21 שנים, כשהעבר התעבורתי מכביד, וכולל נשיאת מאסר בגין נהיגה בפסילה, והוגשו 4 תסקירים שהמליצו על צו של"צ, בית המשפט המחוזי מצא לחרוג ממתחם הענישה, בנסיבות של שיקום מוצלח, בוטל רכיב המאסר, והוטל צו של"צ, בהיקף 300 שעות, פסילה בת שנתיים וצו מבחן לשנה.

13. מתחם הענישה בעבירה של פקיעת לתקופה ארוכה, כולל פסילה בפועל שנעה בין 3 חודשים ועד 24 חודשים, רכיב מאסר שנע ממאסר מותנה ועד מאסר, שיכול ויהא על דרך של עבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים. והכל תלוי בנסיבות העבירה, מידת הישנותה, ועברו התעבורתי של הנאשם.

14. בעניינו רישיונו של הנאשם פקע תקופה ארוכה של כ-15 שנה. עם זאת, אין מדובר במי שנהג ללא שהוכשר לנהיגה מעולם, אלא מי שרישיונו פקע עקב חובות, והחומרה הגלומה בכך פחותה. כך, לעבירה לא נלוותה עבירה חמורה נוספת.

15. הנאשם נוהג משנת 2001, ולחובתו 3 הרשעות.

בתיק שמספרו 8895-05-18, מיום 2.7.20, בעבירה דומה, משנת 2018, נגזרו עליו מאסר מותנה, בן 4 חודשים, למשך 3 שנים, פסילה לחצי שנה ופסילה מותנית, בת 4 חודשים למשך 3 שנים.

המאסר המותנה והפסילה המותנית ניתנים להפעלה.

כן לחובתו עבירות של רכיבה או הרכבת אחר על אופניים חשמליים ללא קסדה, משנת 2022, ואי ציות לתמרור משנת 2018.

16. מתסקיר המבחן, מיום 30.10.22, עולה כי הנאשם, בן 38, נשוי בשנית, אב לחמישה (בגילאי 4-15), ועובד כנהג בחברת שליחויות. לדבריו, צבר חובות בסך ₪ 120,000 בהוצל"פ ומסדרים כעת באמצעות הסיוע המשפטי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטל אחריות מלאה לביצוע העבירה. לדבריו, על אף שהיה מודע לכך שרישיונו אינו תקף, התבקש על ידי אשתו, אשר חשה ברע בתקופת הרמדאן, להביא מאפים, בשעת בוקר מוקדמת. צוין כי הנאשם אוחז ברישיון נהיגה תקף, הביע חרטה על מעשיו והבין את משמעותם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם שואף לנהל אורח חיים נורמטיבי, ומגלה אחריות לתפקידים אותם ממלא בחייו. נוכח מעורבותו החוזרת בעבירות תעבורה שירות המבחן התרשם מקשיים בהבנת המשמעות של שמירת חוקי התעבורה, בשליטה על דחפים ובהפנמת כללים וגבולות החוק. הומלץ על העמדתו בצו מבחן לשנה, במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום התעבורה, והנאשם הביע נכונות לכך. צוין כי בהתערבות טיפולית יש כדי להפחית את הסיכון להישנות עבירות. כן הומלץ על צו של"צ, בהיקף של 150 שעות, כענישה מוחשית וחינוכית, פסילה והתחייבות. להערכת שירות המבחן רכיבי ענישה אלה יקדמו את שיקומו ויהוו ענישה מרתיעה לעתיד. כן הומלץ על הארכת המאסר המותנה שתלוי ועומד נגדו.

17. הכלל הוא שיש לצוות על עונש מאסר מותנה. בית המשפט רשאי, משיקולי שיקום, להורות על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, אם שוכנע שבנסיבות העניין לא יאה צודק להפעילו.

ברע"פ 7391/08 מחאנג'ה נ' מדינת ישראל, (10.7.08) ציינה כב' השופטת פרוקצ'יה ששיקול הדעת הנתון לבית המשפט בהארכת עונש מאסר מותנה, מתמקד במצבים שבהם מוצדק לתת לנאשם הזדמנות נוספת לחזור לדרך הישר, כאשר הוא מראה סימנים המניחים יסוד לציפייה כי כך יהיה.

בפ"ל (ת"א) 9092-11-12 מדינת ישראל נ' גהן, (27.1.13), שם נדון נאשם שהורשע, בין היתר, בנהיגה פסילה, כשמאסר מותנה תלוי ועומד נגדו, עמד בית המשפט על האינטרס הציבורי שבבסיס השיקול השיקומי:

"נאשם אשר חוזר ומבצע עבירות קשות, אך מבקש לשנות מדרכיו, לעלות על דרך הישר, ומבטא רצון כן ואמיתי אשר מתבטא לא רק בהבל פיו, אלא נתמך בראיות מוחשיות, בחוות דעת טיפוליות מקצועיות, נאשם כזה, מן הראוי לסטות מהעונש שראוי למדוד לו, ולבכר תחת זאת, ענישה שיהיה בה דגש על היבטים שיקומיים."

18. בענייננו, אכן מדובר בתקופת פקיעה ארוכה של למעלה מעשור, כשלנאשם בעברו עבירה דומה בעטיה הושטו עליו מאסר מותנה ופסילה מותנים, שניתנים להפעלה בתיק שלפני, והחומרה העולה מנסיבות אלה גבוהה.

עם זאת, מצאתי להתחשב בכך שהנאשם לא חידש את רישונו עקב חובות כספיים, ולעבירה לא התלוותה עבירה חמורה נוספת.

תסקיר שירות המבחן תומך בעתיד שיקומי לנאשם, נוכח נטילת האחריות על המעשים, הבעת החרטה והסרת המחדל. אמנם צוינו קשיים בשליטה על דחפים ובהפנמת כללים וגבולות החוק, אולם לצד אלה נרשמה שאיפתו של הנאשם לניהול אורח חיים נורמטיבי, ומחויבותו לתפקידים שממלא בחייו וכי בהתערבות טיפולית יהא כדי להפחית רמת הסיכון.

כעולה מדברי סנגורו, הנאשם משתף פעולה עם שירות המבחן, השתלב בהליך טיפולי ייעודי בתחום התעבורה, והשתתף ב-12 מפגשים שנערכו בשירות המבחן. קצינת המבחן, כאמור, ציינה כי השתלבותו זו יהא כדי להפחית את הסיכון להישנות העבירות.

בהינתן תסקיר שירות המבחן, תיקון הפגם, מקורה של הפקיעה שלדברי סנגורו היא עקב חובות כספיים, כשלעבירה לא התלוותה עבירה חמורה נוספת, ונוכח מאמציו של הנאשם להשתקם, אני סבורה שיש לתת לנאשם אפשרות לתקן את דרכיו, ולעודדו ללכת בדרך חדשה שתחזירו למסלול חיים תקין. שליחתו למאסר, בשלב זה, תגדע אפשרות זו. בנסיבות אלה, המאסר המותנה, שתלוי ועומד נגד הנאשם, יוארך.

נוכח תקופת הפקיעה הארוכה, והיות שהעבירה בוצעה בעת שמאסר מותנה מרחף מעל ראשו, בגין עבירה דומה, אין מנוס מהטלת פסילה משמעותית שתרתיעו מלשוב ולבצע עבירות תעבורה דומות בחומרתן. בנסיבות העניין, ומתוך רצון לעודד את הנאשם לשיקום, על הנאשם תושת פסילה לתקופה של 7 חודשים. הגם שהמאשימה לא ביקשה הפעלת הפסילה המותנית, זו תופעל בחופף, נוכח המלצת שירות המבחן לשיקום.

לצד ענישה זו יוטלו על הנאשם צו של"צ, אם כי בהיקף רחב משהוצע על ידי שירות המבחן, של 200 שעות, וצו מבחן לשנה, שיבטיח מעקב אחר שיקומו של הנאשם, במסגרתו ימשך שילובו של הנאשם בקבוצה הטיפולית הייעודית בתחום התעבורה.

כן יושתו על הנאשם פסילה על תנאי, התחייבות וקנס, שיהא בהם כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות דומות.

19. על כן, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. 200 שעות של"צ אותן יבצע הנאשם על פי תכנית שתוכן על ידי שירות המבחן.

הנאשם מוזהר שאם לא יעמוד בתנאי השירות, יאלץ בית המשפט להפקיע את השל"צ ולגזור את דינו מחדש.

2. אני מורה על הארכת עונש המאסר, בן 4 חודשים, כפי שנפסק על תנאי, בתיק שמספרו: 8895-05-18, מיום 2.7.20, לתקופה של שנתיים נוספות.

3. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 7 חודשים.

הפסילה המותנית, בת 4 חודשים, מתיק שמספרו 8895-05-18, מיום 2.7.20, תופעל בחופף.

הנאשם יפקיד את רישונו לא יאוחר מיום 10.8.23, במזכירות בית משפט לתעבורה.

הפסילה בתיק זה הינה במצטבר לכל פסילה אחרת אותה מרצה הנאשם.

לתשומת לב הנאשם חובה עליו להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית משפט לתעבורה או להמציא תצהיר על העדר רישיון נהיגה ואם הופקד רישיון נהיגה בתיק אחר תימסר הודעה על כך למזכירות בית משפט לתעבורה.

יובהר כי אם הנאשם לא יפקיד את רישונו במועד מחד עלול להיחשב כפסול ומאידך מניין הפסילה לא יחל בהעדר הפקדה כאמור.

4. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שנתיים לבל יעבור עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

5. קנס בסך 1500 ₪.

הקנס ישולם ב 3 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 10.8.23.

ניתן לשלם את הקנס באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il, (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט), או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".
במוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000, או במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

5. חתימה על התחייבות כספית בסך 2,500 ₪, להימנע מלבצע עבירות לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה או עבירה של נהיגה בפסילה, למשך שנתיים מהיום.

6. צו מבחן לתקופה של שנה, במסגרתו ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום התעבורה, בפיקוח שירות המבחן.

הנאשם מוזהר שעליו להישמע להוראות קצין המבחן.

העתק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתנה היום, כ"ג תמוז תשפ"ג, 12 יולי 2023, במעמד הצדדים.